

Ходотаєв А. А.,

*аспірант кафедри загальної та соціальної психології,
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Науковий керівник: Кононенко А. О.,
доктор психологічних наук, професор,
факультету психології та спеціальної освіти
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

СПЕЦИФІКА АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Існування у сучасному суспільстві виокремлюється з багатьма викликами, які існують у нинішньому аспекті сучасної особистості та співвідношення елементу соціального середовища з нею як такою.

Тут власне можна виокремити специфіку проблематики, а саме комплексність елементу соціального середовища із особистісним елементом у спектрі одного елементу існування та власне тут ширше необхідно окреслити проблематику модерного соціального середовища. Однією із головних проблематик в співвідношенні елемента соціального чинника та індивіда є проблематика адиктивного співвідношення як такого. Проблематика девіації та елементу прояву адиктивного проблематичного аспекту є тим явищем яке пов'язано з суспільством та усталеністю елемента нормативності та ресурсного чинника самого цього явища [1, с. 71–82; 2, с. 55–66].

Адиктивну поведінку як таку за своєю суттю можна окреслити, як форму проблематичної поведінки, що характеризується аспектом залежності, щодо певних речей та (або станів) [2, с. 24–25]. Традиційно до цієї проблематики відносять явища залежності за розподілом:

1. Хімічної залежності. (Алкоголь, наркотичні речовини та інше) [2, с. 24–25].
2. Нехімічної залежності. (Азартні ігри та інше) [2, с. 24–25].

Варто зазначити, що проблематика цього елементу має залучення із явища девіації та пов'язується в літературі досить часто із врахування спектру асоціальності та власне асоціальної поведінки як такої. В цьому аспекті варто коротко наголосити на розумінні асоціальної поведінки так девіації як такої. Асоціальну поведінку можна окреслити загалом як вид поведінки (різновид девіації), що характеризується відхиленням від морально-етично усталеної нормативної поведінки в межах суспільства та характеризуються тим, що можуть загрожувати благополуччю в межах міжособистісних відносин [2, с. 23]. Девіантну

поведінку можна загалом охарактеризувати як дія (або спектр дій), що за своєю суттю протиставленні соціально усталеній нормативній поведінці як такій та також характеризуються тим, що порушують офіційно встановлені правові норми [2, с. 6–7].

Загалом варто окреслити, що оскільки проблематика адиктивної поведінки пов'язана з елементом девіації та власне є аспектом цього явища як такого то необхідно окреслити те, що проблематика залежить знов таки від явища залученості соціального аспекту. Тому тут необхідно трохи детальніше зупинитись на проблематиці суспільного елементу як такого. Власне одним із ключових елементів який існує в спектрі існування соціального аспекту як такого, є власне явище усталеної нормативної соціальної поведінки як такої, яка характерна для певного соціального середовища, що може виражатися в специфіки прояву деяких культуральних елементів за своєю суттю. Та одним із основних елементів тут повстає існування в межах цих усталених нормативних умов, де одним із основних елементів можна виявити залучення середовище кризового та стабільного чинника який виокремлюється в явище залучення девіації як такої [1, с. 71–82; 2, с. 55–66].

Основним середовищем в якому можна окреслити настання значного елементу вияву девіації та як наслідок адиктивної поведінки особистості можна виявити залучення суспільства у кризовий та стабільний стан середовища. Кризовий елемент середовища визначає специфіку урахування ресурсного залучення суспільства та утримання елементу соціально усталеної нормативної поведінки в межах певного середовища як такого [1, с. 71–82; 2, с. 55–66].

Проблематикою залучення адиктивності в середовищі кризового суспільства виокремлюється головний елемент, а саме проблематики забезпечення середовищем ресурсного залучення та як наслідок репрезентації елементів соціального усталеного спектру як такого [1, с. 71–82; 2, с. 55–66].

Як наслідок тут виокремлюється повстання асоціального чинника та елементу девіації як надбання альтернативи в межах залучення виходу елементу із кризового спектру, тут власне й характеризується елемент залучення цього спектру, що виявляється в наслідок кризового елемента розмежуванням соціальної групи за елементом прояву нормативної поведінки як такої, що також відіграє чинник залучення асоціального прояву [1, с. 71–82; 2, с. 55–66].

Тому тут можна відзначити, що специфіка особистості та настання елементу адиктивного чинника вагомо залежить від структурного залучення у суспільне середовища та аспекти залучення ресурсної спроможності цього самого суспільства, що дозволяє утримувати та ретранслювати соціально усталену нормативну поведінку в певному

середовищі, що має регулюватись з чинником кризового елемента, оскільки кризове середовище виокремлює явище актуалізації асоціального елемента через призму загальної проблематики девіації, що й владне виокремлює проблему адиктивної поведінки у сучасному суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Орбан-Лембрик Л. Залежність поведінки особистості від впливу проблемогенного соціуму. *Психологія і суспільство*. 2004. № 1. С. 71–82.

2. Орбан-Лембрик Л. Вплив кризових і стабільних періодів життя людини на процес її соціалізації у суспільстві. *Психологія і суспільство*. 2003. № 2. С. 55–66.

3. Христук О. Л. Психологія девіантної поведінки : навчально-методичний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2014. 192 с.